

SZEREDNYEI JÁNOS (1920–1947)

„A magyar Kolbe atya”, talán nem túlzó ez a megnevezés Szerednyei János atyára, aki fiatalon, mások helyett vállalta a szovjet lágerélet megpróbáltatásait. 1944-ben került a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tarcalra, első kápláni állomáshelyére. Itt a szovjet katonák 1945 januárjában kezdték összeszedni a környékbelieket egy kis „malenkij robotra”, ami jelentésével ellentétben (kis munka) általában több éves rabszolgalétet jelentett valamelyik szovjet munkatáborban. Szerednyei János káplán egy fiatal házaspár helyett jelentkezett önként egy „három napos” munkára. Így került az ukrajnai Vorosilovka szénbányáinak egyikébe, ahol papi hivatásához hűen igazi lelkipásztorként működött a foglyok között. Titokban misézett, gyóntatott, szolgált a betegeket. Az éhség és a túlhajszolt, embertelen körülmények között végzett bányamunka azonban felőrölte erejét. Egy nap, amikor már jártányi ereje sem volt egy csillével próbálta felhúzatni magát a bánya mélyéből. A csille azonban visszazuhant vele kioltva fiatal életét. Tisztelete oly nagy volt nemcsak a táborlakók, hanem a láger őrei és a helyiek között is, hogy az elhunyt közel száz fogoly közül egyedül ő részesült koporsós temetésben.

Fr. Szerednyei is sometimes called “the Hungarian Maximilian Kolbe” because he offered to be taken prisoner-of-war instead of others. His first assignment as a chaplain was to Tarcal (in the county of Borsod-Abaúj-Zemplén). In January of 1945 the Soviet occupying forces began to gather innocent civilians for “malenkij robot” (a little work) which in fact meant years of forced hard labour in the gulags. Fr. Szerednyei offered himself for “three days of labour” to save a young couple from deportation. He was taken to Vorosilovka in Ukraine where he worked in a coal mine while making every effort to care for his fellow workers spiritually. Secretly he celebrated Holy Mass, heard confessions and visited the sick. The meagre provisions, exhausting work, and inhuman conditions eventually broke his health. One day, when he could barely walk anymore, he tried to have himself pulled up from the mine by holding on to a bogie but the bogie fell back and ran him over. He was so much loved and respected by the other prisoners and even the Soviet guards that he was the only prisoner in the camp to receive a burial in a real casket.

OLOFSSON PLACID (1916)

A fiatal bencés szerzetes nyilvános előadásai, karizmatikus egyénisége, papi és tanári tevékenysége nem kis részben járult hozzá a kommunista párt 1945-ös budapesti választási vereségéhez. Az 1947-es választási győzelmüket ezért ellenzéki politikusok és minden olyan személy kiiktatásával, bebörtönzésével próbálták biztosítani, akik számottevő erőt jelentettek az ideológiai osztályharcban. Számos pap és szerzetes mellett ez a sors várt Placid atyára is. Tíz évig raboskodott szovjet büntetőtáborokban. Ott döbbsent rá, hogy papként és emberként legfőbb feladata egy ilyen világban az, hogy társaiban tartsa a lelket és a túlélés reménységét. Titokban papi tevékenységét is folytatta; misézett, gyóntatott. Isten pedig számtalan alkalommal csodálatos módon megsegítette őt. Így misézhetett a Moszkvai Izraelita Hitközségtől kapott macesszal vagy dolgozhatott portréfestőként, ami nemcsak az embertelen fizikai munkától, de a biztos haláltól is megmentette a végletekig lesóványodott Placid atyát. Tíz éves száműzetéséből hazatérve fizikai munkás lett, mert rendjébe nem térhetett vissza. Dolgozott ládagyárban, mosodában és betegszállítóként is. Jelenleg is aktív papi életet folytat. Szívesen mondogatja: „A Szovjetunió eltűnt, de én még itt vagyok.”

Fr. Placid’s public talks, charismatic personality, and vigorous activity both as a priest and educator contributed significantly to the fact that the Communist Party lost the Hungarian elections in 1945. Consequently, they tried to secure their success at the elections of 1947 by “removing” popular politicians and public personalities of the opposition from the political arena. Fr. Placid was arrested together with a number of other priests and religious, and he was deported to a Soviet labour camp where he spent 10 long and challenging years. Among these harrowing circumstances, he realised that his vocation, his special call was to keep the spirit of hope and survival alive in his fellow prisoners. He continued his pastoral work in secret; as often as he could he said Mass and heard confessions. He celebrated the Eucharist using the matzah he received from the Israelite congregation of Moscow, and survived by drawing portraits of his guards. After returning to Hungary, he was not allowed to function as a priest; he had to work in a factory or make his living as a cleaner and an orderly. He still continues his pastoral work today. His favourite saying is: “The Soviet Union is gone but I am still here.”